

ERİKLERDE CEP HASTALIĞI

Taphrina pruni (Fuck.) Tul.

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Eriklerde Cep hastalığının etmeni olan *Taphrina pruni* (Fuck.) Tul.'nin hifleri bölmelidir ve her hücrelerinde iki çekirdek bulunur. Bu hücreler yuvarlak ve renksiz 8 askosporu içeren bir askus geliştirir. Askosporlar hem askus içinde hem de askustan çıktıktan sonra tomurcuklanarak konidiosporları oluştururlar. Daha sonra tekrar daha ince veya kalın çeperli konidiospor oluşturmak için tekrar tomurcuklanabilir veya misel oluşturmak için çimlenebilir. Bitki yüzeyine yakın miselyal hücreler birbirlerinden ayrılır ve askusları oluştururlar.

Primer enfeksiyonlar, çiçek döneminde miselyumun yumurtalığa dışardan penetrasyonu ile olmaktadır. Miselyum meyveyi sararak meyve içine doğru yayılır. Meyveler üzerinde sarımtırak gri toz şeklinde askus yatakları ve bunların üzerinde askuslar oluşur.

Olgunlaşan askosporlar sürgünler üzerinde çimlenerek dokuyu penetre ederler. Kışı, sürgünlerde ve tomurcuk pullarında konidiospor formunda geçirirler ve ilkbaharda meyveleri hastalandırırlar. İlkbaharda havaların serin ve yağışlı olması hastalık için uygun koşullardır. Sıcak ve kurak yıllarda hastalık görülmez.

2. BELİRTİLERİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Hastalığa yakalanmış meyvelerin şekli ve rengi bozulur. Meyve uzun, yassı veya normalden daha büyüktür. İçlerinde çekirdek bulunmaz, meyve eti gevrek ve renkleri bozuktur. Renk önceleri sarımsı, zamanla grimsi kahverengi olur, zamanla esmerleşerek kurur ve dökülürler (Şekil 19).

Hastalığa yakalanmış meyvelerin pazar değeri kalmadığı için hastalık önemlidir. Yurdumuzda özellikle Can eriği ve Papaz eriği yetiştirilen bölgelerde görülmektedir.

Şekil 19. Cep hastalığının erik meyvelerindeki belirtileri.

3. KONUKÇULARI

Hastalık etmeninin konukçusu eriktir.

4. MÜCADELESİ

4.1. Kültürel Önlemler

Ağaç üzerinde kalan ve yere dökülen hasta meyveler toplanıp yok edilmeli ve kuruyan sürgünler budanarak yakılmalıdır.

4.2. Kimyasal Mücadele

4.2.1. İlaçlama zamanı

1. **ilaçlama:** Tomurcuklar kabardığı dönemde,

2. **ilaçlama:** Çiçek taç yapraklarının %80 döküldüğü dönemde yapılmalıdır.

4.2.2. Kullanılacak bitki koruma ürünleri ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan “Bitki Koruma Ürünleri” kitabında tavsiye edilen bitki koruma ürünleri ve dozları kullanılır.

4.2.3. Kullanılacak alet ve makineler

İlaçlamada, hidrolik bahçe pülverizatörü veya motorlu bahçe pülverizatörü kullanılır.

4.2.4. İlaçlama tekniği

İlaçlama, ağacın her tarafını kaplayacak şekilde yapılmalıdır.